

StageCoach Sessions deel 1

Richville's Richard van Bergen

In de eerste aflevering van onze serie StageCoach Sessions presenteren we een interview met workshop met Richard van Bergen, gitarist van het blues & roots-duo Richville. Op Gitarist.nl en ons YouTube-kanaal vind je de bijbehorende live-opnames en instructievideo's. concept, tekst en tabs Matthieu Brandt, foto's Folkert Hielema en Matthieu Brandt

Als je 'bluesduo' roept verwacht je een fingerstyle-gitarist met een zanger/mondharmonica-speler. Bij Richville zit je dan verkeerd. De rauwe, ongepolijste bagger-sound van gitarist Richard van Bergen en drummer Jeroen JJ Goossens is alles behalve fijnbesnaard. Het groovert als een malle, is recht voor zijn raap en krijgt in menige club de voetjes van de vloer. StageCoach Sessions pakte Richard bij de lurven voor een interview.

Richard: "De basis van Richville is drums, gitaar en vocals. Geen bas. En

hoewel dit project begon als een duo van gitaar en mondharmonica (*met Gait Klein Kromhof - MB*), zag ik het niet zitten om in een akoestische setting te gaan spelen. Ik wilde een wat meer rauwe sound, met name uit de tijd dat de blues overging van akoestisch naar elektrisch, van het platteland naar Chicago.

"Gitaristen uit die overgangperiode in de blues waren gewend zichzelf te begeleiden en speelden dus ook baspartijen op hun gitaar. Deltablues-gitaargrooves maar dan elektrisch. Wij combineren dat met een soort junglebeats, New Orleans

second line en een toefje gospel. Vaak op basis van een drone - een doorgaande basnoot - à la Howlin' Wolf. En dus niet in een huis-tuin-en-keuken twaalfmaten shuffle-bluesschema."

Luie timing

"Je mist dus bij Richville niet de standaard elektrische bas die er een powertrio van zou maken, want die baspartijen speel ik zelf. Rudimentaire bluesspelers als Robert Nighthawk, R.L. Burnside en Fred McDowell waren voor mij de inspi-

StageCoach Sessions – Gitarist presenteert een nieuwe serie instructievideo's, workshops, live-registraties en interviews

Vorig jaar zijn we de serie Aquarium Sessions begonnen: miniconcerten, tutorials en interviews bij ons op de redactie gefilmd. Dit jaar presenteren we de gloednieuwe StageCoach Sessions, een initiatief van gitarist Matthieu Brandt dat hij samen met de magazines in onze uitgeverij de komende tijd gaat uitrollen. De video's, gefilmd op locatie, omvatten topkwaliteit live-opnames van bands, instructievideo's per muzikant met workshops inclusief tabs en notenwerk, en interviews die zowel op video als in onze magazines gepubliceerd worden. In deze editie starten we met het duo Richville, waarbij gitarist Richard van Bergen zijn aanpak van blues & roots-muziek laat horen, laat zien en van uitgebreide uitleg voorziet. In de komende edities van Gitarist featuren we Jan-Peter Beijersbergen met

'gitaar in de studio', Les Cooles de Ville met Rory Ronde, en spelen in een jazzrock-powertrio met Jérôme Hol.

De StageCoach Sessions video's kun je bekijken op ons YouTube-kanaal GitaristVideo en op Gitarist.nl in de sectie [Gitarist Extra](#), en binnenkort ook op het YouTube-kanaal van [StageCoach Sessions](#).

- Richard van Bergen video-interview
- Richard van Bergen rigtour
- Love Yourself: live-performance en workshop
- Tell Me Your Name: live-performance en workshop

www.gitarist.nl/extra • www.youtube.com/gitaristvideo

ratie. Essentieel was voor mij 'groove', dus voor Richville kwam Jeroen al snel in beeld. We spelen al bijna 25 jaar met elkaar, onder meer bij JW Roy and the One Night Band, The Sunset Travellers en op de eerste Rootbag-plaat.

"Als speler heb ik een zeer luie timing, waardoor er met de drums een enorme ritmische spanning kan ontstaan. Soms lijkt het daardoor dat de groove vertraagt. Door met die timing te spelen creëer je spanning en dat voelt het publiek als eerste, nog voordat harmonische of melodische spanning zijn werk doet. In die zin

wordt veel van onze interactie live op het podium gemaakt. Dat doe je niet in het repetitiehok. Verder spelen we veel met de groove door bijvoorbeeld naar een binaire feel te gaan in een shuffle of een bepaald type break te spelen op basis van wat JJ op drums aangeeft."

Boogies

"Ik ben pas eigen nummers gaan schrijven na mijn veertigste. Met eigen composities is er geen referentie, omdat je de eerste bent die ze uitvoert. Bij covers

speelt altijd het origineel op de achtergrond mee als referentie. En soms - zoals in de Tom Petty-coverband of in de Peter Green Tribute Band - moeten bepaalde partijen gewoon precies worden nagespeeld. Onze composities vallen pas na een langere tijd live spelen op hun plek. Eigenlijk zou je eerst op tour moeten en daarna pas de cd opnemen en niet andersom. Dan pas weet je wat werkt en wat niet werkt.

"Het gevaar van een kleine setting als Richville is dat nummers op elkaar gaan lijken. We spelen veel boogies en New Orleans-grooves en voor de gitaar gebruik

» ik veel open stemmingen en een vet geluid. Je moet dus onconventionele creatieve oplossingen zoeken om grooves interessant te maken en houden. Die beperkingen zijn natuurlijk dat er iets van een basgroove onderin hoorbaar of voelbaar moet blijven, terwijl je toch ook akkoorden en soms zelfs een solo wilt spelen. Aan de andere kant werd tegen John Lee Hooker ook niet gezegd ‘speel je nou alweer een boogie?’”

Naar C

“In Richville zul je dus niet veel single-line solo’s horen. Dat werkt gewoon niet want je raakt dan voor langere tijd de groove kwijt en het gaat te dun klinken. Kleine akkoordjes en double-stops bovenop een basdrone werken wel. Ik switch daarin vaak van fingerstyle naar het spelen met plectrum om wat meer punch te krijgen. Mijn plectrum zit altijd geklemd tussen mijn wijs- en middelvinger.

“Een van de karakteristieke eigenschappen van de deltablues die we bij Richville gebruiken is dat je gedeeltes van de zangmelodie dubbelt op gitaar. Of een zanglijn beginnen, die je dan op gitaar afmaakt. Dat is iets wat Hendrix ook in

‘61 Harmony Meteor, 60’s Silvertone Jupiter, ‘60 Supro Kingston en 60’s Silvertone 1449 (vlnr). Versterker is een 50’s Bell & Howell filmprojector-amp (opgebouwd door Jack van Leeuwen van Tubeking)

zijn spel heeft opgenomen. Er worden veel drone-achtige herhalingen gebruikt en daardoor worden de melodieën een soort oorworm. De toonsoort waarin we mijn stukken spelen heeft een sterke invloed op de sound. Het moet natuurlijk

lekker in je stem passen, maar het is niet zo zinvol om bijvoorbeeld je capo op de 8e fret te zetten en dan in de toonsoort C te gaan spelen. Het klinkt dan gewoon te dun. Wat wel goed werkt is je hele gitaar terug te stemmen naar C. Dus ‘gewone stemming’ maar dan twee hele tonen lager. Verder gebruik je vooral tuonsoorten waarbij je open bassnaren kunt combineren met hogere partijen, zoals E, A, G en soms dropped-D.

“In Richville speel ik voornamelijk fingerstyle en slide. Soms in gewone stemming, soms alles lager gestemd, maar wel in de EADGBE-verhouding en soms in open stemmingen. Dat is dan vrijwel altijd open G of open D en soms dropped-D.”

Rammelen

“Voor onze cd zijn we zonder te repeteren de studio ingegaan. Ik had via de telefoon wat grooves en riffs doorgestuurd en we hebben het via *trial and error* laten ontstaan in de studio. We hebben met zijn tweeën alles opgenomen en later mondharmonica en percussie gedubd.

“Maar live gaat het terug tot de essentie. Je hebt dan niets om op terug te vallen of tegen aan te hangen. Je moet samen de groove maken. En dat vind ik ook mooi om bij andere bands te zien: dat er voor gewerkt moet worden.

“Met alleen gitaar en drums mag het best een beetje rammelen. Gewoon kijken wat werkt. Als het allemaal te perfect klinkt wordt het saai. En onze tekortkomingen worden zo als het ware onze

Het duo Richville

Richville is een project van zanger-gitarist Richard van Bergen en drummer JJ Goossens. De sound is ongepolijst, ‘stripped-down’, geïnspireerd door de periode waarin de blues overging van akoestisch naar elektrisch. Richville richt zich op het hypnotiserende van deltablues en boogie, gecombineerd met funky New Orleans second-line ritmes. Hun debuutalbum ‘Richville’ kwam in september 2019 uit. Richville staat als een huis en toert non-stop door Nederland en België. Er is sprake van een gezamenlijke tour volgend jaar met gelijkgestemde rootsband T-99. *A real double whammy!*

Fueltank powersource, Magnavibe, Voodoo Lab Sparkle Drive, Topanga Spring Reverb, Wampler Fuzztration en Boss Chromatic Tuner

kracht, want het zal bij ons nooit 'klinisch' klinken. Interactie is live cruciaal en we spelen 'met de punt naar voren', om in voetbaltermen te spreken.

"De drums staat schuin op het podium en ik sta ook een beetje richting de drums, zodat we elkaar goed zien en cues kunnen geven. Dat is voor het publiek ook leuk om te zien. Er gebeurt iets op het podium, het is niet statisch je nummer afdraaien."

Sound

"Mijn gitaarsound kun je omschrijven als vet, bagger of rauw met veel overdrive en distortion. De gitaren, effecten en amps die ik gebruik passen daar allemaal bij. Dus geen dun Telecaster-geluid, maar vaak semi-akoestische gitaren met single-coil-elementen met een hoge output, waardoor de versterker snel overstuurt.

"In de sound die we op het podium maken kun je niet de instrumenten isoleren. Soms hoor je niet of een bastoon gespeeld wordt op de gitaar of dat het een floortom is. Daarom ook dat we voor de drums geen close miking gebruiken, maar alleen snare-, bass(*drum*)- en overhead-microfoons.

"We zijn nu zelfs aan het experimenteren met het door de gitaarversterker heen halen van de zang. We gaan voor een vette baggersound en de PA maakt de zang vaak te veel hifi. Die sound is cruciaal voor Richville. Voor veel muzikanten zijn een ouwe Slingerland of een Gold Top Les Paul niet te betalen. Maar er zijn

gelukkig goedkopere alternatieven."

Gitaren

"Qua gear ben ik vooral op zoek naar een vette ongepolijste sound, à la 'Live On Maxwell Street' van Robert Nighthawk, met een ruwe onderkant. Wat voor mij in deze setting goed werkt is ouwe meuk als Supro's, Harmony's, Danelectro's en Silvertones. Echte *one trick pony's* uit de fifties en sixties. Die hebben allemaal heel snel dat randje, zonder dat het dichtsmeeft. Deze gitaren vind je niet onmiddellijk bij de grote leveranciers en ik zoek dan meestal ook op eBay en Marktplaats. Ze zijn helaas wel een beetje een hype geworden de laatste jaren. Hippe bandjes die je bij De Wereld Draait Door ziet hebben nu ook allemaal van dit soort gitaren, ook omdat ze er cool uitzien. Een van de semi-akoestische gitaren die ik gebruik is een Harmony Meteor met DeArmond Gold Foil pickups. Die zien er erg goedkoop en *crappy* uit, maar ze hebben een hoge output."

Amps

"Mijn versterker overstuurt van zichzelf al behoorlijk en als ik iets meer wil gebruik ik een Sparkle Drive van Voodoo Lab. Voor pitch-effecten heb ik een Magnavibe pedaal. Verder een Topanga Spring Reverb van Catalinbread en als het echt moet baggeren heb ik ook nog een Fuzztration van

Wampler. Daar zit ook een octave-functie op. Ik noem dat het 'Who Knows - Band Of Gypsies'-geluid. En natuurlijk een stemapparaat, heel belangrijk met dit soort gitaren!

"Mijn live-amp is een custom made Jack Van Leeuwen Bell & Howell film-projector-amp van 15 watt met een 12-inch alnico speaker, die iets getweakt is zodat hij nog voldoende volume heeft voor op het podium. Hij gaat wel vrij snel over zijn nek. In een band gebruik ik meestal een 10-incer, maar omdat ik in Richville wat meer laag nodig heb gebruik ik een grotere speaker. Een beetje een Fender Tweed Deluxe-achtige setting. Soms zet ik daar een Fender Princeton Reverb '66 bij, die we dan aan de andere kant van de drums plaatsen voor wat meer spreiding.

"In de studio gebruik ik vooral lichtere versterkers zoals de Amp-In-Case van Silvertone, een mailorder-gitaar uit de jaren zestig met een koffer waar een 2-watt versterker en een 6-inch speaker in zaten. Daar hebben we de plaat van Richville mee opgenomen, samen met een Fender Vibrochamper van 5 watt. Live kun je daar trouwens niks mee."

Matthieu Brandt

Initiatiefnemer, producent en regisseur van StageCoach Sessions is Matthieu Brandt, gitarist en clawhammer banjoïst. Hij heeft jarenlang gitaarles gegeven en heeft in talloze bands gespeeld, zowel in Nederland als in de VS. Voor het instructievideolabel TrueFire maakte hij 13 jaar lang lesvideo's met Europees toptalent.
www.matthieubrandt.com

» Op Gitarist.nl kun je in de sectie Gitarist Extra de video's zien van twee nummers van Richville, live gespeeld: *Love Yourself* en *Tell Me Your Name*. De uitgeschreven partijen vind je daar ook als een downloadbare pdf. De tabs van intro en hoofdgroove van *Love Yourself* en intro en couplet van *Tell Me Your Name* vind je op deze twee pagina's.

Love Yourself

Intro

- ♣ Het intro is een standaard akkoord-progressie in E met een melodie gespeeld op een basnoot.
- ♣ De bas speel je met je duim, de melodie met wijs- of middelvinger met een plukbeweging.
- ♣ Je kunt ze ook allebei gebruiken en de melodie harmoniseren op een lagere snaar.
- ♣ Sommige gitaristen spelen dit soort melodieën met een opwaartse 'brush'-beweging met de wijsvinger.
- ♣ De triller op de G-snaar is wat lastig omdat hij aritmisch lijkt. Je speelt eerst de open G-snaar en deze is voorgetrokken voor de 1e tel. Dan komt op tel 1 de open E basnoot tegelijkertijd met de hammer-on op de 1e fret van de G-snaar (G[♯]). Vervolgens een snelle pull-off en weer een hammer-on met je wijsvinger. Je speelt de kleine en de grote terts op E. Deze zorgt voor het bluesy karakter.

Hoofdgroove

- ♣ In de hoofdgroove speel je een aantal malen een zogenaamde thumb roll. Deze Blind Blake-techniek bestaat uit het spelen van een basnoot met je duim en daarna - in één beweging - de onderliggende basnaar. Je drukt als het ware je duim door de snaar heen naar beneden. De 2e basnoot is de noot bovenop de tel. Hier speel je de thumb roll op het A7 akkoord waarbij de open E-snaar de voorgetrokken basnoot is. Bij het B7 akkoord doe je hetzelfde en moet je dus snel je middelvinger van je linkerhand verplaatsen van de F[♯] (voorgetrokken) naar de B (op de tel). Sommige gitaristen met dikke vingers kunnen deze twee noten tegelijk indrukken.
- ♣ In het laatste gedeelte wordt de zangmelodie gedubbeld op de hoge snaren; een typische bluestechniek die Jimi Hendrix ook veel gebruikte.

Tell Me Your Name

Intro en couplet

⚡ Dit is een één-akkoord groove in E met een vooral mineurpentatonische melodie. Je speelt de basnoot op de lage E-snaar (een E of G) op tel 1 en 3. Soms wordt deze voorafgegaan door een korte voor'pluk' met je wijsvinger op een hogere snaar.

⚡ Op tel 2 en 4 maak je een soort percussieve slag met je rechterhand naar beneden.

⚡ Je slaat dan met je wijs-, middel- en soms ringvinger tegen de andere snaren aan.

⚡ Dat doe je met de achterkant van die vingers. Dat kan in een grote beweging van je hand en arm naar beneden, maar je kunt het ook doen door je hand vanuit een soort vuisthouding snel te openen.

⚡ De snaren klinken meestal gedempt of het E akkoord is net hoorbaar. Dit akkoord speel je overigens niet volledig. Je speelt de E op de D-snaar en de G[♯] op de G-snaar.

⚡ De groove wordt gevolgd door het spelen van (een gedeelte) van de zangmelodie: Please tell me your name.

Met percussieve 'slap' beweging op 2 en 4

Melodie